

CASE:**RARRT****Den ældre mand i sorg**

Tema: Vi må reflektere over vores egne tilstande, før det bliver muligt at komme tæt på andres tilstande.

En ældre mand sidder i plejehjemmets dagligstue og græder stille. Alle ved, hvad der er galt. Hans gode ven og nabo gennem mange år er sovet ind. Tårer flyder ned over mandens kinder, mens han fraværende kigger ud af vinduet. En sosu-assistent går roligt hen til manden. Hun følger hans blik ud på vejen og siger venligt: "Hvordan har du det?" Manden ryster let på hovedet: "Det er ikke så nemt..." Assistenten smiler let: "Hvor er det godt, du har sådan en dejlig familie, der besøger dig – og de søde små børnebørn!" Hun går videre. Minutterne går, mens tårer fortsat flyder. En anden assistent sætter sig hos manden: "Jeg kan se, du er ked af det. Savner du ham?" Den ældre mand rømmer sig og nikker let, mens blikket stadig hviler på gaden uden for. Assistenten lægger en hånd på hans skulder, og de sidder en stund sammen i fælles stilhed. Hun siger stille: "Det gør mig ondt, at du skulle miste ham."

I dette eksempel ser vi to meget forskellige reaktioner på mandens sorg. Begge er velmente. Den første kvinde forsøgte nænsomt at aflede den sørgende mand. Hvorfor aflede et menneske, der netop har mistet? Fordi kvinden ikke havde kontakt til sit eget indre og ikke kunne tåle at nærme sig tanken om at miste en nær ven. Uden kontakten til sig selv kunne hun ikke afgrænse sig, og mødet med mandens sorg sammensmeltedes øjeblikkeligt med hendes egen uforløste sorg. Derfor var hun nødt til straks at aflede manden – for at aflede sig selv. Hun kunne ikke række ud og tilkende hans følelser gyldighed, fordi det ville medføre en ubærlig konfrontation med hendes egne følelser.

Man kan aldrig række længere ud, end man kan række ind i sig selv.

Den næste kvinde anerkendte hans følelser. Hun turde nærme sig hans følelser, fordi hun selv havde et åbent, refleksivt og accepterende forhold til sine egne processer. Hun turde nærme sig tanker om at miste en nær ven. Samtidig kunne hun skelne. Det var mandens og ikke hendes sorg, der var i fokus. I hende mødte manden et menneske, der turde møde hans følelser uden at flygte. Hun tog ikke sorgen fra ham, men hun rummede den og gav ham den tilbage i en forandret form, der igangsatte mandens naturlige helingsproces.